

§16a-miljøgodkendelse på husdyrbruget på adressen Adelvej 3, 6900 Skjern
11. juli 2022

Returadresse
Land, By og Kultur – Land og Vand
Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing

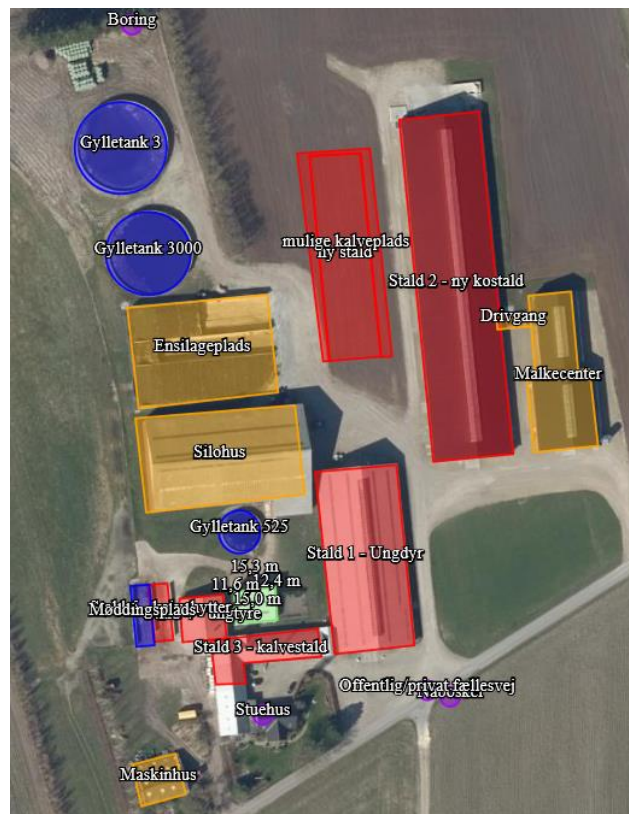
**NATURENS
RIGE**

Ejer af husdyrbruget på
Adelvej 3
6900 Skjern

Sagsbehandler
Poul Bennetzen
Direkte telefon
9974 1560
E-post
Poul.Bennetzen@rksk.dk
Dato
11. juli 2022
Sagsnummer
22-004458

Miljøgodkendelse

gældende for husdyrbruget på adressen
Adelvej 3, 6900 Skjern

Virksomhedens art:
Matrikel nr.:
Betegnelse:
Tilsynsmyndighed:
Kvalitetssikret af:

Landbrug med kvæg
1c m.fl., Ånum, Skjern Jorder
Husdyrbrug omfattet af §16 a i husdyrbrugsloven
Ringkøbing-Skjern Kommune
Frank Tolbøll, Ringkøbing-Skjern kommune

Indholdsfortegnelse

Stamblad:	4
Oplysninger om husdyrbruget:	4
Meddelelse af miljøgodkendelse	5
Baggrund og kort resumé	5
Biaktiviteter	6
Afgørelsen	6
Vilkår for miljøgodkendelsen	8
Generelt	8
Nye og renoverede stalde	8
Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier	9
Gyllebeholder på 4.000 m ³	10
Møddingsplads	10
Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand	11
Beskyttelse i forhold til naboer	11
Tilsyn, kontrol og egenkontrol	13
Uheld og risici	14
Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi	14
Ophør	14
Formalia	14
Lovgrundlag	14
Høring og offentliggørelse	15
Klagevejledning	15
Udnyttelse, kontinuitet og revurdering	16
Miljøvurderingen	18
Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.	18
Beskrivelse af husdyrbruget	18
Lokalisering	23
Forbudszoner	23
Afstandskrav	23
Beskyttelseslinjer	23
Samlet vurdering af lokalisering	24
Påvirkning af landskab	24
Samlet vurdering af påvirkningen af landskab	26
Påvirkning af vilde planter og dyr	26

Ammoniak påvirkning af natur	26
Påvirkning af bilag IV-arter	30
Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr	31
Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand.....	32
Risici.....	35
Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand.....	36
Påvirkning af naboer	37
Lugt	37
Støj og rystelser.....	40
Lys.....	41
Fluer og skadedyr.....	42
Støv.....	42
Transport.....	43
Samlet vurdering af påvirkning af nabogener.....	43
Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik).....	44
Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen.....	44
Alternative løsninger	51
0-alternativ.....	51
Egenkontrol.....	51
Konklusion	52
Bilag 1: Bygningsoversigt.....	53
Bilag 2: Gylleledninger	56
Bilag 3: Adresser inden for konsekvensradius.....	57
Bilag 4: Natur	58

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Kort- og matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og matrikelstyrelsen 1992 /KD.86.1033.

Luftfotos – Danmarks Digitale Ortofoto – er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Cowi. **DDO ©, Copyright COWI.**

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	Ejer af husdyrbruget på adressen Adelvej 3 6900 Skjern
Bedriftens adresse	Adelvej 3 6900 Skjern
Bedriftens miljøkonsulent og ansvarlige for miljøkonsekvensrapporten.	Vestjysk v. Rikke Mogensen Herningvej 3 6950 Ringkøbing Fastnet telefon: 96814223 E-mail:rim@vestjysk.dk
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune
Ejendomsnummer	7600025382
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 16a i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ansøgning nr.	230243, indsendt d. 5. maj 2022, ver. 3

Oplysninger om husdyrbruget:

Stalde og produktioner:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem
Eksisterende staldafsnit				
Stald 1 - Ungdyr	2.007	60	Flexgruppe: Alle kvæg;	Dybstrøelse
		1.325		Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
Stald 3 - Kalvestald	474	165		Dybstrøelse
Stald 2 - Ny kostald	3.750	300		Dybstrøelse
		2.620		Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb
Stald 4 - Ungtyre	262	80		Dybstrøelse
		80		Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
		30		Dybstrøelse
Stald 6 - kalvehytter	153	140	Dybstrøelse	
Nye staldafsnit				
Stald 5 ny kviestald	183	35	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse
Ny stald	1.440	900		
Mulige kalveplads	591	150		

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen	
Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	Alle kvæg; Dybstrøelse
Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse
Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	
Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	

Opbevaringslagre

Navn	Lagertype	Størrelse (m ³)	Overfladeareal (m ²)
Eksisterende opbevaringslagre			
Gyllebeholder	Flydende	4.000	902
Gyllebeholder	Flydende	3.000	751
Gyllebeholder	Flydende	524	189
Ensilageplansilo	Fast	2.000	3.000 (volume)
Møddingsplads	Fast	156	240 (volume)

Meddelelse af miljøgodkendelse

Baggrund og kort resumé

Baggrund

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 2. februar 2022 en ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Adelvej 3, 6900 Skjern.

Der er ikke tidligere meddelt miljøgodkendelse til husdyrbruget på Adelvej 3, 6900 Skjern i henhold til husdyrbrugsloven §16a.

Kort resumé

Ansøgningen om miljøgodkendelse omfatter hele husdyrbruget, en udvidelse/lovliggørelse af husdyrbrugets dyrehold efter følgende:

- Ny kviestald på 183 m² med 35 m² produktionsarealer (stald 5 – nord for kalvestald) – stalden lovliggøres.
- Ny stald på 1.440 m² med 900 m² produktionsarealer (vest for stald 2 – ny kostald).
- Mulig kalveplads på 591 m² med produktionsarealer på 150 m² (omkring ”ny stald”).

- Møddingspladsen flytter placering til den tidligere ensilageplads.
- Dyregrupper ændres i ansøgt drift for alle dyregruppen til flexgruppe, alle kvæg
- Stald 4

Spaltegulvboksene i stald 4 (ungtyre) er i nudrift og 8-årsdriften indsat som produktionsareal med staldsystemet sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal). Baggrunden er, at der i HG (ansøgningsystemet) ikke findes en kode for spaltegulvbokse for kvier af malkekvæg.

I ansøgt drift er der indsat 80 m² som dybstrøelse og 80 m² som sengestald med spalter. Dvs at der i beregningerne er regnet med dobbelt produktionsareal i stald 4. På denne måde vil der kunne vælges frit mellem staldtyperne fremadrettet.

Biaktiviteter

Ingen

Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse af husdyrbruget på ejendommen matr. nr. 1c Ånum, Skjern Jorder beliggende på adressen Adelvej 3, 6900 Skjern. Afgørelsen meddeles i medfør af § 16a i Husdyrbrugsloven og på de angivne vilkår.

Miljøgodkendelsen gælder hele husdyrbruget uden markarealer og omfatter en udvidelse af husdyrbruget efter følgende:

- Ny kviestald på 183 m² med 35 m² produktionsarealer (stald 5),
- Ny stald på 1.440 m² med 900 m² produktionsarealer,
- Mulig kalveplads (rundt om "ny stald") på 591 m² med 150 m² produktionsarealer.

Bygningerne placeres i tilknytning til eksisterende bebyggelse. Derudover tilføjes nye produktionsarealer på 80 m² i stald 4 og der etableres en ny møddingsplads på 156 m².

Miljøgodkendelsen gælder hele husdyrbruget og omfatter følgende produktionsarealer:

Dyrehold i eksisterende stalde

Dyretype og staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Flexgruppe: Alle kvæg: Dybstrøelse	695
Flexgruppe: Alle kvæg: Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	1.405
Flexgruppe: Alle kvæg: Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	2.620
I alt	4.720

Tilføjelse af nyt dyrehold og staldsystem (stald 4)

Dyretype og staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Flexgruppe: Alle kvæg: Dybstrøelse	80
I alt	80

Etablering af ny stald

Dyretype og staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Flexgruppe: Alle kvæg: Dybstrøelse	900
I alt	900

Muligt kalveplads (rundt om "ny stald")

Dyretype og staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Flexgruppe: Alle kvæg: Dybstrøelse	150
I alt	150

Lovliggørelse af eksisterende stald (stald 5)

Dyretype og staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Flexgruppe: Alle kvæg: Dybstrøelse	35
I alt	35

Afgørelse om miljøgodkendelse sker på baggrund af ansøgning skema nr. 230243, indsendt den 5. maj 2022, version 3.

Afgørelsen om miljøgodkendelse af husdyrbruget på adressen Adelvej 3, 6900 Skjern meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Der gøres opmærksom på, at alle ændringer af eksisterende afløb som udgangspunkt skal godkendes.

Da der er et øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning, skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der gøres hermed opmærksom på, at miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, eller dispensation efter anden lovgivning, herunder Museumsloven. Eventuelt byggeri/ombygning må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Forholdet til museumsloven

Der gøres opmærksom på, at sten og jorddiger, der er omfattet af bestemmelserne i Museumsloven §29a, ikke må beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der foreligger særlige regler for jordbearbejdning omkring gravhøje bl.a. må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) inden for en afstand af 2 meter fra højens yderste kant jf. §29 f i museumsloven.

Information om diger og gravhøje kan findes på www.miljoportal.dk.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

Vilkår for miljøgodkendelsen

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel, ikke nævnt i denne miljøgodkendelse. Miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

Generelt

- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.
- 2) Godkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra afgørelsen er meddelt. Hvis godkendelsen kun bliver delvist udnyttet bortfalder den del der ikke er udnyttet.
- 3) Udnyttelse anses for, at foreligge når byggeriet faktisk er afsluttet eller ved konstatering af, at det der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført. Se i øvrigt afsnit om udnyttelse, kontinuitet og revurdering i Formalia.
- 4) De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 5) Drifts-, indretnings-, eller bygningsmæssige ændringer, skal anmeldes til kommunen inden de påbegyndes. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse/renovering kan ske indenfor rammerne af denne miljøgodkendelse.

Nye og renoverede stalde

- 6) Den eksisterende kviestald på 183 m², hvor af produktionsarealet udgør 35 m² må anvendes til dyrehold, Staldsystemet skal være dybstrøelse.
- 7) Der må opføres en ny stald på 1.440 m², hvor af produktionsarealet udgør 900 m². Stalden skal etableres med dybstrøelse.
- 8) Der må etableres en kalveplads (rundt om "ny stald") på 591 m² med 150 m² produktionsarealer. Pladsen skal etableres med dybstrøelse.
- 9) Det nye byggeri skal opføres således, at valg af byggemateriale og farver vil falde i harmoni med de eksisterende bygninger og det omgivende landskab. Farver skal derfor være afdæmpede nuancer og materialer skal være ikke reflekterende.

Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier

10) Dyreholdet på ejendommen må etableres i de med rødt markerede stalde på kort nedenfor.

11) I stalde med dyrehold skal dyretype og staldkategori på arealer der anvendes til produktion være i overensstemmelse med oversigten nedenfor.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem
Eksisterende staldafsnit				
Stald 1 - Ungdyr	2.007	60	Flexgruppe: Alle kvæg;	Dybstrøelse
		1.325		Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
Stald 3 - Kalvestald	474	165		Dybstrøelse

Stald 2 - Ny kostald	3.750	300		Dybstrøelse
		2.620		Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb
Stald 4 - Ungtyre	262	80		Dybstrøelse
		80		Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
		30		Dybstrøelse
Stald 6 - kalvehytter	153	140		Dybstrøelse
Nye staldafsnit				
Stald 5 ny kviestald	183	35	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse
Ny stald	1.440	900		
Muligt kalveplads (rundt om ny stald)	591	150		

- 12) Forbindelse mellem stald og malkestald skal etableres med opsamling af gylle og regnvand. (vilkår er kopi fra miljøgodkendelsen fra 2016).

Gyllebeholder på 4.000 m³

Vilkår 12-15 er kopi fra miljøgodkendelsen fra 2016

- 13) Der skal etableres en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder, hvor påfyldning af gylle ved gyllebeholderen finder sted. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter end påfyldning af gylle. Et alternativ til etablering af en støbt plads er, at pumpningen/sugningen af gylle fra beholderen altid sker med selvfyldende vogn eller lign., der har returløb til beholderen.

Såfremt der bakkes til beholderen, skal der etableres en anordning der sikrer beholderen mod påkørsel.

- 14) Eksisterende nord-sydgående læhegn, der adskiller marker omkring den nye gyllebeholder, samt slørende beplantning omkring ejendommen bibeholdes og vedligeholdes.
- 15) Gyllebeholderen må ikke uden kommunens tilladelse tages i brug til andet formål end det ansøgte.
- 16) Gyllebeholderen skal fjernes uden udgift for kommunen, når den ikke længere er i brug til det formål, hvortil den er tilladt.

Møddingsplads

- 17) Der må etableres en ny møddingsplads på 156 m² med et volume på 240 m³. Møddingspladsen skal placeres som angivet i vilkår 10.

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

- 18) Der skal til beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand træffes foranstaltninger som anført i tabellen nedenfor.

Vask af maskiner	Vask af landbrugsmaskiner og redskaber skal ske på fast vaskeplads med bortledning af vaskevandet til opsamlingsbeholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske på udbringningsarealerne.
Rengøring af arealer	Affald, foderrester, gødningsspild mv. skal fjernes fra befæstede arealer, som har afledning af overfladevand til nedsivning eller recipient.
Vedligeholdelse af anlæg	Afløb, beholdere, pumper og andet, som anvendes til afledning af spildevand, restvand og saftafløb, skal altid være i driftsklar stand. Ændret håndtering af spildevand, restvand og saftafløb skal anmeldes til kommunen.
Håndtering af gylle	Håndtering af gylle skal foregå under opsyn og eventuelt spild skal straks opsamles. Påfyldning af gyllevogne skal ske med vognmonteret pumpe, der har returløb til tanken eller på fast plads med afløb til opsamlingsbeholder.
Opbevaringsanlæg generelt	Opbevaringskapaciteten skal være mindst 9 mdr.
Kompost- og ensilageopbevaring	Ved etablering af kompost og ensilage i markstakke skal tidspunkt og placering noteres på et kortbilag i driftsjournalen.
Oplag af olie og medicin	Eventuelt spild af olie skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale – eks. kattegrus. Spildolie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening. Medicin skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.
Affald	Affald skal opbevares og bortskaffes, efter kommunens til en hver tid gældende affaldsregulativ.

Beskyttelse i forhold til naboer

- 19) Der skal til beskyttelse imod væsentlige nabogener træffes foranstaltninger, som anført i tabellen nedenfor.

Fluer og skadedyr	Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse - som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). På forlangende skal indgås kontrakt med autoriseret rottebekæmpelsesfirma.			
Lugt	Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder renholdelse og tørhed på den faste del af staldgulvet, renholdelse for at hindre støv- og smudsbelægninger i stalden samt renholdelse af fodringssystem m.v.			
Støj	Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige nedenstående værdier, målt ved nabobeboelser, eller deres opholdsarealer.			
	Dag	Tidsrum	db(A)	Midlingstid
	Mandag - fredag	07.00 - 18.00	55	8 timer
	Mandag - fredag	18.00 - 22.00	45	1 time
	Lørdag	07.00 - 14.00	55	7 timer
	Lørdag	14.00 - 18.00	45	4 timer
	Lørdag	18.00 - 22.00	45	1 time
	Søn- og helligdag	07.00 - 22.00	45	1 time
Alle dage	22.00 - 07.00	40	½ time	
Lavfrekvent støj,	Nedenstående grænser er for lavfrekvent støj og infralyd (dB re 20 µPa), målt indendørs. Støjgrænserne gælder for ækvivalentniveauet over et tidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst. Grænserne er gældende for impulsagtig lavfrekvent støj og infralyd. For støj/lydgrænser hvor der ingen impulser forekommer, skal der lægges 5 dB til nedenstående skema.			
	Anvendelse	Tidsrum	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB	
	Beboelsesrum	Aften/nat kl. 18.00-07.00	15	
		Dag kl. 07.00-18.00	20	
	Kontorer, undervisnings- og andre støjfølsomme rum	Hele døgnet	25	
Øvrige rum	Hele døgnet	30		
Måling for lavfrekvent støj skal følge anvisningerne i afsnit 3.4 i Miljøstyrelsens Orientering nr. 9 af 1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og Vibrationer i eksternt miljø"				
Vibrationer	Nedenstående grænser er for vibrationer, dB re 10 ⁻⁶ m/s. Vibrationsgrænserne gælder for det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning Slow.			

	Anvendelse	Tidsrum	Vægtet acc. niv, L_{aw} i dB
	Boliger i boligområder	Hele døgnet.	75
	Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	Aften/nat kl. 18.00-07.00 Dag kl. 07.00-18.00	75 80
	Institutioner	Hele døgnet	75
	Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85
	Ved måling til dokumentation for overholdelse af vibrationsgrænserne, skal anvisningerne i afsnit 4.3 i Miljøstyrelsens Orientering nr. 9 af 1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø" anvendes.		
Kontrol og målinger for støj/vibrationer	<p>Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støj- og vibrationsvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt medmindre den seneste kontrol viser, at vilkårene ikke er overholdte.</p> <p>Måle- og beregningspunkter fastsættes efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden.</p> <p>Hvis de fastsatte støjgrænser overskrides, skal der sammen med rapport om målinger/ beregninger fremsendes forslag til støj- og/eller vibrationsreduktion ned til de fastsatte grænseværdier og med tidsplan for gennemførelse.</p> <p>Ved målinger/beregninger for støj og/eller vibrationer, udarbejdelse af afrapportering og gennemførelse af eventuelle tiltag for støj- og/eller vibrationsreduktion, skal udgifterne hertil alene afholdes af virksomheden.</p>		
Lys	<p>Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for de omkringboende.</p> <p>Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.</p>		
Støv	<p>Driften må ikke medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af tilsynsmyndigheden skønnes at være væsentlige.</p> <p>Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner, eller anden støvbegrænsende foranstaltninger.</p>		
Døde dyr.	<p>Døde dyr skal bortskaffes til godkendt destruktionsvirksomhed. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr skal opbevares og afhændes i overensstemmelse med den til enhver tid gældende bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr.</p>		

Tilsyn, kontrol og egenkontrol

- 21) Dokumentation i form af logbog, kvitteringer og opbevaringsaftaler opbevares i mindst 3 år og forevises tilsynsmyndighed efter anmodning.

Uheld og risici

- 22) Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til at anmelde dette til tilsynsmyndigheden, Ringkøbing-Skjern Kommune den først kommende hverdag. Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112.
- 23) Senest 14 dage efter driftsuheld skal driftsansvarlig fremsende en skriftlig orientering, der beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.
- 24) Ejendommens beredskabsplan/driftsforskrift skal til en hver tid være ajourført.

Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi

- 25) På husdyrbruget skal der være fokus på energioptimering evt. ved et energitjek.

Ophør

- 26) Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Bl.a. skal stoffer, der kan forurene jord, grundvand og overfladevand, samt affald bortskaffes, efter gældende regler.

Efter landzonebestemmelserne jf. planlovens §§ 37 og 38 kan overflødige driftsbygninger tages i brug til en række formål, uden egentlig kommunal godkendelse, altså alene efter anmeldelse.

Formalia

Lovgrundlag

Miljøgodkendelsen er givet på baggrund af husdyrbrugsloven, hvor krav efter VVM-direktivet, habitatdirektivet samt i et vist omfang regler fra miljøbeskyttelsesloven og planlovens landzoneregler varetages.

Miljøgodkendelsen suppleres af generelle regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og den generelle regulering i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Grundlaget for miljøgodkendelsen var på godkendelsestidspunktet:

- Kommuneplan 2021-2033
- Husdyrbrugsloven, Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006 senest ændret i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 520 af 1. maj 2019
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug nr. 2225 af 27. november 2021
- Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning nr. 2243 af 29. november 2021 (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om anvendelse af gødning nr. 1551 af 2. juli 2021.
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 1986 af 27. oktober 2021 (Naturbeskyttelsesloven).

- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 2091 af 12. november 2021
- Bekendtgørelse om affald, nr. 2512 af 10. december 2021 (Affaldsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines nr. 1257 af 27. november 2019 (Olietankbekendtgørelsen).

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

Høring og offentliggørelse

Ansøgningsmaterialet har været offentliggjort i 3 uger på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug fra den 7. februar 2022 til den 28. februar 2022, hvor der ikke er indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i 30 dages høring hos ansøger, konsulent, naboer og ejere og beboere på ejendomme med boliger/bygninger indenfor konsekvenszonen fra den 30. maj 2022 til den 4. juli 2022 + matrikulære naboer.

Naboer: Ejere og beboer af boliger og bygninger indenfor konsekvensradius på 568 meter.

Matrikulære naboer: Matrikulære naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Ringkøbing-Skjern kommune vurderer at udvidelser på anlæggene generelt er af underordnet betydning for de matrikulære naboer til ejendommens markarealer. Nabohøringen tager derfor udgangspunkt i den matrikler, hvorpå anlæggene ligger. De naboer til markarealer, som i særlige tilfælde bliver berørt af udvidelsen, bliver inddraget i høringen i henhold til forvaltningslovens almindelige regler om partshøring. Det er i den aktuelle sag vurderet, at der ikke er nogen, som skal inddrages i høringen.

I forbindelse med høringen er der ikke indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Afgørelse om miljøgodkendelse vil blive offentliggjort den 11. juli 2022 på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug.

Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet, samt enhver, der må antages, at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af de myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage, kan Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen.

Udnyttelse af miljøgodkendelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles, sker på eget ansvar.

Ansøgeren vil få besked, hvis der klages over afgørelsen.

For behandling af klager, der indbringes for nævnet, herunder anmodning om genoptagelse, betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis du får helt, eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres, eller ophæves, eller klagen afvises, som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen. Klagen skal være modtaget og registreret senest den 8. august 2022.

Indsendelse af klage

Det er obligatorisk for klager, at bruge Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale Klageportal, med mindre, du har fået en tilladelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet, der fritager dig for, at anvende den digitale Klageportal. I nedenstående tekst kan du se, hvordan du skal bruge den digitale Klageportal.

Digital Klageportal

Hvis du ønsker, at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på dette link: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenævnet/>

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er indsendt til Miljø- og Fødevareklagenævnet, og når du har indbetalt klagegebyret. Du betaler gebyret via elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling.

Anmodning om fritagelse for indsendelse, via klageportal

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal, som udgangspunkt, afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker, at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende din klage og en begrundet anmodning til Ringkøbing-Skjern Kommune, Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing. Ringkøbing-Skjern Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hjælp til klage

Miljø- og Fødevareklagenævnet stiller i et vist omfang, en supportfunktion til rådighed ved oprettelse af en klage. Supportfunktionen kan kontaktes pr. tlf.: 7240 5600, eller på mail: nh@naevneneshus.dk. De kan kontaktes på følgende tidspunkter: man.-fre. 9.00-15.00.

Udnyttelse, kontinuitet og revurdering

En godkendelse efter § 16a i husdyrbrugsloven bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter at godkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri anses en godkendelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

En udnyttet miljøgodkendelse kan bortfalde helt eller delvist, hvis den efterfølgende ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år. Udnyttelsen forudsætter at mindst 25 % af det godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt og at den driftsmæssige udnyttelse ikke på noget tidspunkt ophører i 3 på hinanden følgende år. Driftsmæssig udnyttelse kræver, at der er dyr på produktionsarealerne svarende til mindst 50 % af det mulige ifølge dyrevelfærdskravene.

På vegne af Teknik- og Miljøudvalget

Ivan Thesbjerg
Afdelingsleder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Poul Bennetzen
Miljøtekniker
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til miljøgodkendelse er sendt til:

Ansøger:

- Ejer af husdyrbruget på adressen Adelvej 3, 6900 Skjern

Konsulent:

- Vestjysk, Herningvej 3, 6950 Ringkøbing. v. Rikke Mogensen, e-mail:rim@vestjysk.dk

Ejere og beboer af boliger/bygninger inden for konsekvensradius på 576 meter + matrikulære naboer til matrikel nr. 1c Ånum, Skjern Jorder

- Der henvises til bilag 3.

Kopi af udkast til miljøgodkendelsen er sendt til:

- Konsulent Vestjysk, Herningvej 3, 6950 Ringkøbing. v. Rikke Mogensen, e-mail:rim@vestjysk.dk
- Ringkøbing-Skjern museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: post@arkvest.dk
- Rådet for Grøn Omstilling, 1208 København K, e-mail: husdyr@rgo.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing-skjern@dof.dk
- Sundhedsstyrelsen, e-mail:senord@sst.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk,
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: midtvestjylland@friluftsraadet.dk

Miljøvurderingen

I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal Kommunalbestyrelsen ved afgørelsen om godkendelse efter § 16 a i husdyrbrugloven vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig

- 1) landskabelige værdier,
- 2) natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning,
- 3) jord, grundvand og overfladevand, og
- 4) lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år før kommunalbestyrelsens afgørelse.

Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Ansøgningen omfatter etablering af 2 nye staldbygninger på hhv. 183 m² og 1.440 m² og en muligt kalveplads rundt om den nye stald) på 591 m². Bygningerne ligger i tilknytning til de eksisterende bygninger. Husdyrbrugets produktion øges med opførelse af de nye stalde.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de nye bygninger er en naturlig udvidelse af husdyrbruget, som er erhvervsmæssig nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Beskrivelse af husdyrbruget

Ansøgt drift

Stalde og produktioner Ansøgt drift						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsare (m ²)

Stald 1 - Ungdyr	2007	Naturlig ventilation	3 m	(#469128) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	60
				(#468014) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	1325
Stald 3 - kalvestald	474	Naturlig ventilation	3 m	(#468028) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	165
Stald 2 - ny kostald	3750	Naturlig ventilation	3 m	(#469127) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	300
				(#469126) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	0	2620
Stald 4 - ungtyre	262	Naturlig ventilation	3 m	(#493870) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	80
				(#469217) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	80
				(#469132) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	30
Stald 5 ny kviestald	183	Naturlig ventilation	3 m	(#469133) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	35
Stald 6 - kalvehytter	153	Naturlig ventilation	3 m	(#469134) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	140
ny stald	1440	Blandet ventilation	3 m	(#472170) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	900
mulige kalveplads	591	Blandet ventilation	3 m	(#523454) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	150
Sum						5885

Områder, hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for at gødningsafsætte, medregnes ikke som produktionsareal.

Ansøger oplyser:

Antal m² produktionsareal i de enkelte stalde er opmålt af ansøger og rådgiver.

For nye stalde er produktionsarealet ikke fraregnet for nakkebomarealet og arealet under vandkar. For eksisterende stalde er der i hhv. ansøgt drift, nudrift og 8-års drift fraregnet produktionsarealet for nakkebomsarealet og arealet under vandkar.

Spaltegulvboksene i stald 4 (ungtyre) er i nudrift og 8-årsdriften indsat som produktionsareal med staldsystemet sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal). Grunden skyldes, at der i HG (ansøgningssystemet) ikke findes en kode for spaltegulvbokse for kvier af malkekvæg.

I ansøgt drift er der indsat 80 m² som dybstrøelse og 80 m² som sengestald med spalter som staldsystem. Dvs at der i beregningerne er regnet med dobbelt produktionsareal i stald 4. Der vil herefter frit kunne vælges mellem de 2 staldtyper fremadrettet.

I ansøgt drift er der indsat flexgruppe på alle staldsystemer.

Kommunen bemærkninger

Der etableres 3 nye bygninger til dyrehold (ny stald, muligt kalvestald og stald 5, ny kviestald). Da der ikke er fraregnet nakkebomarealet og vandkar i ansøgt drift for disse bygninger, kan disse arealer senere inddrages som produktionsarealer uden miljøgodkendelse.

Nudrift

Stalde og produktioner Nudrift						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Stald 1 - Ungdyr	2007	Naturlig ventilation	3 m	(#469195) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1325
				(#469193) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	60
Stald 3 - kalvestald	474	Naturlig ventilation	3 m	(#469197) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	165
Stald 2 - ny kostald	3750	Naturlig ventilation	3 m	(#469200) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	2620
				(#469199) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	300
Stald 4 - ungtyre	262	Naturlig ventilation	3 m	(#469203) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	80
				(#469201) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	30
Stald 6 - kalvehytter	153	Naturlig ventilation	3 m	(#469205) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	140
Sum						4720

Husdyrbruget er i nudriften reguleret af §12 miljøkendelsen fra 20-5-2016.

- 19-08-2010 §11 Miljøgodkendelse
- 20-05-2016 §12 Miljøgodkendelse

Miljøgodkendelsen fra 2016 omfattede bl.a. en ny stald til køer og malkning (stald 2-ny kostald) på 3.750 m² i tilknytning til de eksisterende bygninger. Stalden er opført.

8-års drift

Stalde og produktioner 8 års drift 2009						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)

Stald 1 - Ungdyr	2007	Naturlig ventilation	3 m	(#469196) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1325
				(#469194) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	60
Stald 3 - kalvestald	474	Naturlig ventilation	3 m	(#469198) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	165
Stald 4 - ungtyre	262	Naturlig ventilation	3 m	(#469204) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	80
				(#469202) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	30
Sum						1660

Produktioner med miljøteknologi

Ingen miljøteknologi.

Gødningsoptbevaringsanlæg

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gylletank 3000	Flydende			4 m x 30,93 m	751
Gylletank 525	Flydende			3 m x 14,93 m	189
Gylletank 3	Flydende				902
Møddingsplads	Fast				156
Nudrift					
Gylletank 3000	Flydende			4 m x 30,93 m	751
Gylletank 525	Flydende			3 m x 14,93 m	189
Gylletank 3	Flydende				902
Møddingsplads	Fast				156
8 års drift					
Gylletank 3000	Flydende			4 m x 30,93 m	751
Gylletank 525	Flydende			3 m x 14,93 m	189

I ansøgt drift:

Møddingspladsen på 156 m² skifter placering. Pladsen er herefter placeret vest for kalvehytterne. Møddingspladsen var tidligere placeret, hvor den ny kviestald (stald 5) nu er placeret.

I nudriften er opført følgende:

- Ny gyllebeholder på 4.000 m³ (areal 902 m²)
- Eksisterende ensilageplansilo på 480 m² udvides med 2.000 m² nord for eksisterende foderhus. Overfladevand fra ensilagepladsen udsprinkles.
- Ny møddingsplads på 156 m².

Igennem hele driftsperioden har der været følgende:

- Ny gyllebeholder på 3.000 m³ (areal 751 m²)
- Gyllebeholder på 525 m³ (189 m²)

Opbevaringsanlæg med miljøteknologi

Ingen miljøteknologi.

Lagerregnskab og opbevaringskapacitet

	Kapacitet m ³	Overdækket
Gylletank 1	4.000	Nej
Gylletank 2	525	Nej
Staldkapacitet	3.000	Nej
Ialt	7.525	

Ansøger oplyser:

Det forventes, at der totalt bliver produceret ca. 9.000 tons gylle på ejendommen incl. vaskevand. Dette svarer til en opbevaringskapacitet på over 9 mdr. Loven kræver minimum 9 måneders opbevaringskapacitet, hvilket altid skal være overholdt.

Kommunens vurdering

I ovennævnte skema vurderes at staldkapaciteten på 3.000 m³ referer til gylletanken på 3.000 m³ på husdyrbruget.

Det vurderes, at det lovpligtige 9 måneders opbevaringskap. er overholdt.

Lokalisering

Forbudzoner

Indenfor forbudszonerne må der ikke etableres nybyggeri (husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg) eller udvidelser/ændringer i eksisterende bygninger, der medfører forøget forurening.

Område	Afstandskrav	Afstand målet fra nybyggeri/bygning, hvor ændringen eller udvidelsen sker
By - og sommerhuszoner	50 meter	>50
Lokalplanområder	50 meter	>50
Nabobeboelsesbygninger	50 meter	>50
Afstand til kategori 1-natur og kategori 2-natur*	10 meter	>50

* Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

Der er intet nybyggeri eller ændringer/udvidelser i de eksisterende bygninger indenfor forbudszonerne.

Afstandskrav

Til husdyranlæg generelt (stald, opbevaringslager og/eller ensilage- opbevaringsanlæg) er der faste afstandskrav for at beskytte imod forurening eller væsentlige gener fra anlæggene.

Afstandskravene gælder kun for nybyggeri, og eksisterende anlæg er derfor ikke omfattet af bestemmelsen.

Type	Afstandskrav (m)	Mindste afstand til anlæg (m)
Vandforsyning til < 10 ejendomme	25	>25
Vandforsyning til > 10 ejendomme	50	>50
Vandløb, dræn og søer * ¹	15	>15
Offentlig vej, privat fællesvej	15	>15
Levnedsmiddelvirksomhed	25	>25
Beboelse på samme ejendom * ²	15	Ca. 10 meter til eksisterende kalvestald (stald 3)
Naboskel	30	>30

*¹ Fra åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m² skal der være mere end 100 meter til opbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning.

*² Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

De lovpligtige afstandskrav er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt.

Da afstandskravet kun gælder for nybyggeri, er afstandskravet overholdt til den eksisterende kalvestald til samme ejendom til beboelse på samme ejendom.

Beskyttelseslinjer

Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om bygge- og beskyttelseslinjer skal sikre, at de nærmeste omgivelser ved søer og åer samt omkring fortidsminder, skove og kirker friholdes for bebyggelse eller andre væsentlige landskabelige indgreb.

Der er ved behandlingen af sagen taget stilling til nedenstående beskyttelseslinjer, og det er med X angivet, om nybyggeri på ejendommen ligger indenfor eller udenfor linjerne.

Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)	Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)
Klitfredede arealer		x	Skove		x
Strand		x	Fortidsminder		x
Søer		x	Kirker		x
Vandløb		x			

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at husdyrbrugets anlæg ikke er i modstrid med de hensyn, der skal tages i forhold til ovennævnte emner.

Samlet vurdering af lokalisering

Idet husdyrbruget ligger udenfor forbudszoner, alle afstandskrav er og anlæggets placering ikke er i strid med beskyttelseslinjer, er det Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, at husdyrbruget ikke placeringsmæssigt vil give anledning til væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Påvirkning af landskab

Husdyrbruget ligger uden for de områder, som i kommuneplanen er udpeget som geologiske interesseområder, bevaringsværdige landskaber, større uforstyrrede landskaber og værdifulde kulturmiljøer.

Landskabsvurdering

Husdyrbruget ligger i landskabstypen Skjern Enge Landbrugsslette.

Skjern Enge Landbrugsslette omfatter en række adskilte underområder, som er en del af en stor smeltevandslette. Landskabsområdet er opdelt af smeltevandsdale og en central hedeslette. Tilsammen fremstår underområderne med sammenhængende kendetegn.

Landskabsområdet består af et lavtliggende fladt terræn og ligger i overgangen til højereliggende bakkeøer mod nord og syd.

Landbrugssletten består af dyrkede marker med spredt beliggende gårde og landsbyer. Markerne er delvist afgrænset af hegn, og småbevoksninger og mindre plantager ligger spredt i landskabet. Landbrugssletten er desuden præget af drækanaler.

Der er begrænsede udsigter i landskabet på grund af det lavtliggende flade terræn og beplantningen. I det nordlige område er terrænet svagt hævet og mindre præget af bevoksning. Her er der en særlig udsigt over Skjern Ådal.

Landskabsområdet rummer flere tekniske anlæg og har generelt visuelle påvirkninger fra de omgivende landskabsområder.

Der er afgrænset ét delområde, da landskabskarakteren her er anderledes end det øvrige landskab. Lundenæs Lavbund fremstår med lavbundskarakter og afgræssede enge og ligger i det nordlige område af landskabsområdet. Dette delområde er beskrevet særskilt.

Bygningsbeskrivelse

Den nye kviestald, ny stald og mulig kalveplads etableres i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse. Derfor vil hele ejendommen fremstå som en samlet enhed efter udvidelsen.

For at fremme byggeriets indpasning i landskabet stilles vilkår til et afdæmpet valg af farvenuance samt brug af ikke reflekterende materialer.

Beplantning:

Landskabet er et åbent landbrugslandskab, hvor mange læhegn adskiller marker. Det betyder, at der er få udsigts- og indsigtslinjer i landskabet. Ejendommen er delvist skjult mod nord og vest af læhegn eller lignende.

Beplantning udgør et betydningsfuldt element ved at relatere et bygningsanlæg til landskabet og visuelt binde det til jordoverfladen og skabe et harmonisk anlæg.

Især beplantningen op til og omkring bygningerne har betydning for helhedsbilledet i forhold til omgivelser og landskabet. Sammen med stillingtagen til materialer og farver er beplantning vigtigt for staldanlægs miljø ude og inde samt for den visuelle opfattelse af byggeriet i sig selv og i tilknytning til dets omgivelser.

Ny stald

Stalden placeres vest for stald 2-ny kostald, nord for stald 1- ungdyr og øst for de eksisterende gylletanke.

Ny kalvestald

Stalden placeres nord for stald 3- kalvestald, vest for stald 1- ungdyr, øst for møddingsplads og vest for silohuset.

Mulig kalveplads

Pladsen ligger rundt om "ny stald"

Kommunens vurdering

Det vurderes, at den nye stald, den nye kalvestald, muligt kalveplads er næsten helt skjult af de eksisterende bygninger på ejendommen.

Det vurderes, at vilkår vedr. beplantning fra miljøgodkendelsen fra 2016 skal opretholdes, idet husdyrbruget ved denne godkendelsen fremstår uændret i forhold til miljøgodkendelsen fra 2016.

Samlet vurdering af påvirkningen af landskab

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte husdyrbrug ikke er i modstrid med ønsket om at bevare det åbne landskab og beskytte de landskabelige hensyn, der er beskrevet i kommuneplanens retningslinjer for udviklingen af Ringkøbing-Skjern Kommune. Husdyrbruget vurderes således, hverken at skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet, eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

Påvirkning af vilde planter og dyr.

Ammoniak påvirkning af natur

Påvirkningen af natur med dens bestande af vilde planter og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning vurderes på baggrund af følgende

Den maksimale tilladte totaldeposition af ammoniak på ammoniakfølsomme naturområder omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Den maksimale tilladte merdeposition af øvrige ammoniakfølsomme naturområder efter konkret vurdering, jf. § 29, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Kategori 1-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 1, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. De Natura 2000-naturtyper, som omfattes af § 7, stk. 1, nr. 1, er afgrænset til de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen. Desuden omfatter § 7, stk. 1, nr. 1 heder og overdrev inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.

Kategori 2-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 2, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 3-Natur.

For ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående Kategori 1- og 2-Natur, skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der skal fastsættes krav.

Kommunen skal konkret vurdere, følgende beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder, der ikke er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2: Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal også konkret vurdere ammoniakfølsomme skove, der ligger uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Ved den konkrete vurdering af, om der er tale om særlige regionale, eller lokale naturinteresser og ved vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale N-merdeposition på naturområder omfattet af Kategori 3-Natur, skal kommunen inddrage følgende fire kriterier:

1. Det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt, om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegning af særligt værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer, samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser.
2. Om de aktuelle områder er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje, eller anden planlagt naturindsats.
3. Det aktuelle naturområdes naturkvalitet.
4. Kvælstofbidrag fra området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder, for så vidt angår skove, om de gødskes.

Kravene til ammoniakdepositionen er forskellige i de tre kategorier. Kravene fremgår af nedenstående tabel. Med »totaldeposition« menes ammoniakdepositionen fra stald og lager fra hele husdyrbruget (både fra den ansøgte og eksisterende drift), mens der med »merdeposition« menes ændringen i ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg (stald og lager), som følge af det ansøgte.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 1-Natur

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Søbred med småurter	Kategori 1	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0
Hede SØ	Kategori 1	Ansøger	2	Mk	0,0	0,0	0,1

De 2 nærmeste Kategori 1-Naturområder ligger henholdsvis ca. 2.082 meter og 2.112 meter sydøst fra de nærmeste anlæg på husdyrbruget. Naturområdet er henholdsvis hede og søbred med småurter. Områderne er en del af habitatområde nr. 61, Skjern Å. Naturområdet hede er kortlagt som naturtype 4030 og har en tålegrænse på 10-20 kg N/ha/år. Naturområdet søbred med småurter er kortlagt som naturtype 3130 og har tålegrænsen 5-10 kg N/ha/år.

Ringkøbing-Skjern Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel for den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er ifølge Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE) i gennemsnit for årene 2016-2018, beregnet til 13,4 kg N/ha/år i området omkring naturarealet.

En beregning af ammoniakdepositionen til naturområdet viser, at totaldepositionen til naturområdet fra det samlede produktionsanlæg maksimalt vil være på 0,1 kg N pr ha. pr. år.

Da den totale ammoniakbelastning fra det samlede ansøgte anlæg på kategori 1 naturområdet ligger under 0,2 kg N pr. ha. år, er det ikke påkrævet, at vurdere nærmere på eventuel kumulation med andre husdyrbrug.

Den ansøgte drift af anlægget, vurderes ikke at ville påvirke det pågældende habitatområde og dets udpegningsgrundlag på en måde, der hindrer målopfyldelse for habitatområdet, og det kan ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af området, selv om beskyttelsesniveauet er overholdt.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 2-Natur

De 2 nærmeste Kategori 2-Naturområder ligger henholdsvis 1.819 meter mod syd og 1.961 meter mod svdvest fra de nærmeste anlæg på husdyrbruget.

Tålegrænsen for de 2 overdrev vurderes til at være mellem 10-20 kg N /ha/år.

Ringkøbing-Skjern Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel for den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er ifølge Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE) i gennemsnit for årene 2016-2018, beregnet til 13,4 kg N/ha/år i området omkring naturarealet.

Det betyder, at den øverste tålegrænse ikke er overskredet.

En beregning af ammoniakdepositionen til området viser, at totaldepositionen til området fra det samlede produktionsanlæg maksimalt vil være på 0,0 kg N/ha/år.

Beskyttelsesniveauet for Kategori 2-Natur er fastsat til en samlet belastning fra husdyrbruget på maksimalt 1,0 kg N/ha/år. Da totalbelastningen af naturområdet vil ligge under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet til det konkrete naturområde overholdt.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 3-Natur og øvrig natur

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget er der registreret heder, moser, enge, søer, overdrev og potentielt ammoniak følsomme skove. Moser, heder, enge, strandenge, søer og overdrev er omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, som beskytter disse naturområder imod tilstandsændringer.

Kategori 3 natur er heder under 10 ha, overdrev under 2,5 ha, samt moser og ammoniakfølsomme skove.

Kategori 3-naturområderne og øvrigt §3 beskyttet natur indenfor 1.000 meter fra staldanlægget er angivet i tabellen nedenfor:

Naturtype	Afstand fra anlæg (meter)	Retning	Merbelastning Kg N/ha (ansøgt i forhold til:)	
			Nudrift	8-årsdrift
Mose V	1.089	Vest	0,0	0,1
Overdrev S	624	Syd	0,0	0,1
Mose N	735	Nord	0,1	0,2
Hede N	473	Nord	0,2	0,7
Potentielt ammoniak følsomme skov områder	500	Nord	-	-
Enge	750	Nordvest	-	-
Søer/vandhuller	250	Øst	-	-

Beskyttelsesniveauet for Kategori 3-Natur er fastsat til en merbelastning på 1,0 kg N/ha/år med mulighed for, at der kan tillades en højere merdeposition, hvis kommunen vurderer, at det konkrete naturområde kan tåle det.

Idet merbelastningen til Kategori 3-Natur områderne ligger under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet overholdt til Kategori 3-Natur.

Ammoniakfølsomme skove:

Der er registreret potentielt ammoniakfølsom skov – naturlig lysåben tilgroet areal inden for 1.000 meter fra husdyrbruget. Ammoniakfølsomme naturligt tilgroet lysåbne skove, er skove, der er vokset op af sig selv på et naturareal fx tidligere hede, mose eller overdrev. Dette bygger på en analyse af § 3 beskyttede arealer, med et trækronedække på ned til 10-20 %.

Ringkøbing-Skjern kommune vurderer, at merbelastning med ammoniak til skoven er under 1,0 kg N /ha/år på baggrund af afstanden på ca. 500 meter til den nærmeste potentielle ammoniak følsom skov.

Idet merbelastningen vurderes ligger under 1 kg/N/ha/år, vurderer kommunen, at projektet ikke vil medføre en ændring af skovens tilstand.

Ferske enge:

Ferske enge er beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3 om forbud mod tilstandsændringer. Ferske enge omfatter naturenge og kulturenge. Det betyder, at en aktivitet, som vil medføre en tilstandsændring af en §3-beskyttet eng, som udgangspunkt ikke kan tillades uden dispensation. Enge kan være mere eller mindre påvirket af gødning fra græssende dyr og eventuelt tilførsel af gødningsprodukter, samt påvirkning fra nærliggende marker i omdrift.

Det medfører, at mange enge er næringsberigede og kun få enge er moderat næringsfattige. Tålegrænsen for enge varierer på baggrund af disse forhold, men generelt kan der anvendes en vejledende tålegrænse på 20 kg N/ha/år.

Ringkøbing-Skjern kommune vurderer, at merbelastning med ammoniak til engen er under 1,0 kg N/ha/år på baggrund af afstanden på ca. 750 meter til den nærmeste eng.

Idet merbelastningen vurderes ligger under 1 kg/N/ha/år, vurderer kommunen, at projektet ikke vil medføre en ændring af engens tilstand.

Søer og vandhuller:

Søer og vandhuller over 100 m² er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3 om forbud mod tilstandsændringer. Søer og vandhuller påvirkes af tilførsel af næringsstoffer fra nærliggende markområder i omdrift. Udgravning og oprensning af søer og vandhuller er som udgangspunkt ikke tilladt uden en dispensation. Det samme gælder aktiviteter, som vil ændre vandhullets vandstand.

De fleste vandhuller beliggende i agerlandet er næringspåvirkede i større eller mindre grad gennem diffus tilførsel af næringsstoffer fra nærliggende marker i omdrift. Det betyder, at de fleste vandhuller er eutrofe, bortset fra enkelte vandhuller, som ligger sammen med heder eller i skovområder, hvor de ikke påvirkes med næringsstoffer.

Idet søen/vandhullet ligger omgivet af marker i omdrift, er det kommunens vurdering, at søen/vandhullet er næringspåvirket. Ammoniak påvirkningen fra luften vil være af uvæsentlig betydning for søen/vandhullet, idet bidraget fra markerne er væsentligt større end det der afsættes fra luften.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil medføre påvirkning af naturområderne.

Påvirkning af bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder, eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV.

For dyrearterne, er der bl.a. forbud imod beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder og imod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintret, eller vandrer.

For plantearterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod, eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Følgende dyrearter kan tænkes, at forekomme i Ringkøbing-Skjern Kommune:

- Småflagermus, Markfirben, Odder, Spidssnudet frø og Strandtudse, samt visse vandtilknyttede insekter. Arterne er næppe tilknyttet driftsbygningerne, men nedenstående arter kan muligvis have levested, fødesøgningsområde, eller opholdssted i habitater tilknyttet, eller i nærheden af udbringningsarealerne:
- Småflagermus: Ud fra småflagermus' levevis vurderes det, at de ikke påvirkes negativt af driften af husdyrbruget.
- Odder: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb, sø eller fjord, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.
- Bæver: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb eller søer, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget. Har sin hovedaktivitet i et kerneområde, hvor dæmninger og bæverbo kan observeres - som oftest nær pilebuske, birk, bævreasp og røn.
- Ulv: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til større skov- og hedeområder med en stor bestand af krondyr. Foretrækker tyndt befolkede områder, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.
- Markfirben: Er udbredt i store dele af landet, men trues næppe af driften af husdyrbruget.
- Visse vandtilknyttede insekter, heriblandt grøn kølleguldsmed: Kan være tilknyttet nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger dog ingen aktuelle registreringer. Disse påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges, eller gror til.
- Spidssnudet frø og strandtudse: Kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger ingen aktuelle registreringer. Padder påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges eller ændrer karakter.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på grundlag af det oplyste:

- At det areal, der omfattes af nybyggeri i forbindelse med projektets gennemførelse, hovedsagelig er almindelig omdriftsareal, og at inddragelsen til bebyggelse ikke vil påvirke bilag IV-arter væsentligt.
- At der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske øvrige ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for Bilag IV-arters trivsel
- At driften af husdyrbruget, samlet set, ikke vil medføre beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a, samt ikke vil medføre ødelæggelse af de plantearter, som er optaget på EF-habitatdirektivets Bilag IV, litra b.

Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr

De generelle beskyttelsesniveauer er i forhold til Kategori 1-, 2- og 3-Natur overholdt. Der ligger ingen stalde, eller lagre inden for 10 meter til Kategori 1-, 2- og 3-Natur.

Overholdelsen af BAT-emissionskravet til ammoniak og det generelle beskyttelsesniveau beskytter, som udgangspunkt, de kvælstoffølsomme naturtyper tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra husdyrbrugets produktionsanlæg.

Den reelle ammoniakudledning fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold, men ammoniakudledningen vil især kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af overflader, som husdyrgødningen afsættes på.

I forhold til påvirkningen af bilag IV-arter vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøgodkendelsen - drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbåren kvælstof fra produktionsanlægget minimeres til et acceptabelt niveau.

Det vurderes at ammoniakudledningen fra produktionsanlægget i sig selv og sammen med andre nærliggende husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkring liggende naturområder.

Endvidere vurderes det at det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af egnens naturområder.

Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand

Reguleringen af arealer til udbringning af husdyrgødning sker gennem generelle regler uden krav om forudgående tilladelse eller godkendelse. Miljøvurderingen omfatter derfor alene den påvirkning som husdyrbrugets anlæg og aktiviteter derpå kan medføre.

Generelt er husdyrbrugets anlæg omfattet af kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen og ved Ringkøbing-Skjern Kommunes miljøtilsyn på husdyrbrugene føres der tilsyn med overholdelsen af bekendtgørelsen. Der er mulighed for, at der i godkendelser og tilladelser efter [§§ 16 a](#) og [16 b](#) i husdyrbrugsloven kan fastsættes vilkår, der er mere vidtgående end bekendtgørelsens regler.

Påvirkning fra staldanlæg:

Generelt skal husdyranlæg, herunder stalde, læskure m.v., indrettes således, at forurening af grundvand og overfladevand ikke finder sted. Tilsvarende gælder for løbegårde og lignende, hvor der er en sådan koncentration af dyr, at næringsstofferne fra husdyrgødningen set over en årrække ikke kan udnyttes på arealet.

Det er kommunens vurdering, at når staldene er etableret med fast bund eller gulve udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt, og som kan modstå påvirkningerne fra dyrene og de anvendte redskaber, vil der ikke være en påvirkning af jord, grundvand eller overfladevand fra staldanlægget.

Staldene er desuden indrettet med et afløbssystem til opsamling af flydende husdyrgødning og restvand, jf. afløbsplanen i bilag 2.

Påvirkning fra gødningsopbevaringsanlæg:

Generelt skal husdyrgødning føres fra stalden til opbevaringsanlæg, som er etableret og drives i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens krav. Husdyrgødningsbaseret kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. må dog også oplagres i marken (markstakke) efter husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

Ansøger oplyser, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde. Tanken tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse, og er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Opbevaring af dybstrøelse sker efter lovgivning og overdækkes hvis der ikke sker tilførsel dagligt. Saftafløb/regnvand pumpes til gylletank. Udbringning af dybstrøelse sker efter regler.

Påvirkning fra foderopbevaringsanlæg:

Ansøger oplyser:

Ensilage og foder opbevares primært i silohus og på udendørs ensilageplads.

Det vurderes, at der er tilstrækkelig fokus på foder og fodringen på ejendommen.

Kommunens bemærkninger

Ved tilsyn den 13. oktober 2021 konstaterede kommune, at der var afløb til fortank fra ensilagehuset. Ensilagepladsen har afløb til en opsamlingsbeholder, hvorfra der sker udsprinkling.

Ved udsprinkling skal følgende b.la. være opfyldt:

- Udbringning af ensilagesaft og restvand må ikke give anledning til unødige gener.
- Udbringning af ensilagesaft og restvand må ikke udbringes på en måde og på sådanne arealer, at der er fare for afstrømning til vandløb, herunder dræn, søer over 100 m² og kystvande
- Udbringning af ensilagesaft og restvand på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord er ikke tilladt
- I perioden fra høst til 1. november må der ikke udbringes ensilagesaft, medmindre udbringningen sker på bevoksede arealer eller på arealer, hvor der er afgrøder den følgende vinter.
I perioden fra 15. november til 1. februar må der ikke udbringes ensilagesaft (læs definition for restvand i bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilagesaft m.v.)

Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb

På et husdyrbrug kan der være forskellige typer af brugt vand og saft fra foder og husdyrgødning, som skal håndteres på forskellige måder. Definition af type, krav dertil og beskrivelse af den aktuelle håndtering på Adelvej 3, 6900 Skjern er samlet i nedenstående tabel.

Sanitært spildevand
Definition og krav: Afløb fra toilet og køkken i driftsbygninger, skal afledes til et godkendt spildevandssystem. Der skal ansøges om særskilt godkendelse.
Håndtering på husdyrbruget: Der er sanitærspildevand fra staldanlægget som ledes til trixtank der tømmes efter behov.
Regnvand
Definition og krav: Tagvand og vand fra befæstede arealer, som ledes direkte til dræn/faskine i stedet for spildevandssystem. I forhold til de befæstede arealer forudsætter dette, at der ikke er væsentlig risiko for spild af olie eller andre forurenende stoffer på de befæstede arealer. På landbrugsejendomme kan vandet fra tagflader og befæstede overflader afledes til nedsivning eller til vandløb. Alle ændringer af eksisterende afløb skal som udgangspunkt godkendes. Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.
Håndtering på husdyrbruget: <i>Ansøger oplyser:</i> Der er tagrender på bygningerne. Det opsamlede tagvand fra eksisterende bygninger og de nye bygninger ledes til de omkringliggende marker til nedsivning. Ingen ændring i forhold til nudriften.
<i>Kommunens bemærkning</i>

Da der er et øget areal med tagflader, skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.
Møddings- og ensilagesaft
Definition og krav: På møddingspladser, ensilagepladser og pladser til kalvehytter skal regnvand, som falder på pladserne og væske der løber fra saftgivende ensilage og fast gødning opsamles i en godkendt beholder og udbringes efter samme regler som gylle og fast gødning. Håndtering på husdyrbruget: Regnvand fra kalvehyttepladserne og møddingspladsen opsamles og ledes til gylletankene Overfladevand fra ensilagepladsen sprinkles ud.
Restvand
Definition og krav: Mælkerumsvand samt vand fra vask af produkter fra husdyrhold, foderrekvisitter og lignende fra almindelig landbrugsdrift. Væske fra ensilageopbevaringsanlæg med ikke-saftgivende ensilage og væske, der udelukkende er opsamlet fra ensilageopbevaringsanlæg senere end 1 måned fra ilægning af saftgivende ensilage. Restvand kan efter anmeldelse til Ringkøbing-Skjern Kommune udsprinkles på landbrugsarealer med en afgrøde. Betingelserne i landbrugets byggeblad om udsprinkling af ensilagesaft og restvand skal være opfyldt. Håndtering på husdyrbruget: Mælkerumsvand og andet rengøringsvand fra staldanlæg ledes til gyllebeholder. Overfladevand fra ensilagepladsen sprinkles ud.
Spildevand fra vaskeplads
Definition og krav: Spildevand fra vask af landbrugsmaskiner skal opsamles i gyllebeholder eller anden godkendt beholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske i marken. Håndtering på husdyrbruget: Rengøring af maskiner sker dels på møddingsplads og dels i marken.

Der henvises desuden til afløbsplan i bilag 2.

Påvirkning fra opbevaring af bekæmpelsesmidler, olie og brændstof

I kommunens tilsynsrapport fra 13. oktober 2021 fremgår:

- Dieseltank fra 2009 står på fast bund.
- Motorolie mm. opbevares på beton uden afløb, i maskinhus.
- Kemikalier opbevares i aflåst rum i maskinhus, på beton uden afløb.
- Marksprøjte fyldes på møddingsplads/ensilageplads.

Ringkøbing-Skjern Kommune kan oplyse, at generelt skal opbevaring ske, så der ikke er risiko for at forurene jord, vandmiljø og grundvand. Det betyder i praksis, at der ikke må være afløb fra opbevaringsrum, med mindre det fører til en opsamlingsbeholder. Det betyder også, at gulvet skal være med tæt bund. Spild skal suges op med f.eks. kattegrus eller savsmuld og afleveres til en genbrugsstation.

Påvirkning af grundvand

Anlægget ligger i område med almindelige drikkevandsinteresser.

På husdyrbrugets arealer er der markvandingsboringer. Ved boringer, jf. indvindingstilladelsen, skal der holdes et beskyttelseszone omkring borestedet på mindst 10 m for almene vandforsyningsboringer og på mindst 5 m for ikke-almene vandforsyningsboringer.

Det vil sige, at der skal holdes en sprøjte- og gødningsfri zone omkring vandboringerne på mindst 5 meter. Opblanding og opbevaring af bekæmpelsesmidler, herunder tom emballage, samt andre stoffer, der kan forurene grundvandet, er heller ikke tilladt inden for fredningsbæltet.

Håndtering og opbevaring af affald

Ansøger oplyser:

Affald fra husdyrbrug kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (Pap, papir, jern og metal, tomme olietromler og tanke, tomme plasticsække, paller, malet og lakeret træ).
- Farligt affald (lysstofrør og sparepære, spraydåser, oliefiltre, batterier).
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler og medicinrester).
- Døde dyr som afhentes ad DAKA.
- Forbrændingseget affald (halmballesnor, papirsække, gamle frønnede bildæk).
- Deponeringseget affald (asbestholdige byggemateriale).
- Kanyler og medicinrester afleveres til dyrlæge.
- Tom medicinemballage kommes i dagrenovation.
- Erhvervsaffald opbevares i container, som tømmes efter behov.
- Spildolie opbevares i mindre mængder. Opbevares i maskinhuset på beton uden afløb.

Alt affald afskaffes i henhold til kommunens regulativ.

Døde dyr samles på opsamlingsplads, indtil afhentning af DAKA.

Det vurderes, at håndteringen af affald og restprodukter sker på forsvarlig vis, og at projektet ikke har påvirkninger på omgivelserne.

Håndtering af unormale driftssituationer og uheld

Ansøger oplyser:

Risici

Redegørelse for mulige uheld

Der forekommer sjældent driftsforstyrrelser, som vil kunne medføre forøget forurening. De alvorligste uheld på landbrugsejendomme forekommer i forbindelse med udslip af gylle, olier, kemikalier (syre, pesticider og rengøringsmidler) ved strømsvigt eller ved brand.

Minimering af forurening:

Gyllepumpning

Ved håndtering af gylle er der altid en potentiel risiko for forurening. For at undgå uheld sker gyllepumpning under opsyn. Der er ingen fastmonteret pumpe på gylletank. Gylle pumpes til gyllevogn via en pumpe monteret på gyllevognen. Hvis vognen løber fuld vil overskydende gylle løbe retur til gylletanken.

Gylleudslip

Hvis gylletankene skulle springe læk vil gylle kunne blive opsamlet rundt om tankene. Gyllen kan standses via opdæmning af jord/halmballer eller lign.

Brand

På ejendommen er der pulverslukkere til mindre brande. Ved større brand tilkaldes brandvæsnet.

Strømsvigt

Ved strømsvigt tilsendes alarmer til mobil. Ejendommen har egen nødgenerator.

Olieudslip

Olietanken står på fast bund uden afløb. Der er altid opsugende materiale i nærheden som kan benyttes hvis uheldet er ude.

Kemikalier

Kemikalierne opbevares i et aflåst rum uden afløb. Der er derfor ikke mulighed for en forurening ved udslip.

Minimering af gene:

Ejendommen har en beredskabsplan for ejendommen. Beredskabsplan vil blive fulgt i forbindelse med uheld.

Det vurderes, at der er taget tilstrækkelig forholdsregler i tilfælde af uheld, ved at der er en procedure for hvad der skal gøres i tilfælde af uheld og for at mindske risikoen for uheld.

Kommunen vurdering:

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at udarbejdelse af en beredskabsplan tilskynder ansøger i at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, om der skal ændres i drift eller indretning, således at risikoen for uheld minimeres samt at omfanget af skaden ved uheld reduceres.

I forbindelse med denne miljøgodkendelse, udarbejdes der en beredskabsplan, der beskriver, hvorledes der skal reageres i unormale driftssituationer og i tilfælde af uheld med eks. gylle. Der er stillet vilkår om, at beredskabsplanen til en hver tid skal være ajourført.

Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand

Beskyttelsen af jord, grundvand og overfladevand imod påvirkninger fra driften af husdyrbrug er reguleret i husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvor der er generelle regler der skal overholdes, i forbindelse med etablering og drift af husdyrbrugets anlæg.

Overholdelsen af de generelle regler bliver kontrolleret gennem kommunens miljøtilsyn med husdyrbrugene, og der bliver ved hvert tilsyn foretaget en risikovurdering der anvendes til fastsættelse af tilsynsfrekvensen.

Der er til yderligere sikring imod forurening af jord, grundvand og overfladevand stillet vilkår til:

- Renholdelsen af de arealer der afleder vand til nedsivning eller recipient
- Vedligeholdelsen af afløb, pumper og andet som anvendes til spildevand, restvand og saftafløb
- Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb
- Vask af landbrugsmaskiner
- Håndtering og opbevaring af affald.
- Opbevaring af brændstof, fyringsolie og medicin.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af oplysninger fra ansøger, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte jord, grundvand og overfladevand mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Påvirkning af naboer

Husdyrbruget kan påvirke naboer med lugt-, støj-, rystelser-, lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold.

Lugt

Lugtgenekriterierne betragtes som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Genekriterierne for lugt må maksimalt være:

- 5 OUE pr. m³ og 1 LE pr. m³ i byzone og sommerhusområder og fremtidigt byzone- eller sommerhusområde der er med i kommuneplanens rammedel.
- 7 OUE pr. m³ og 3 LE pr. m³ til samlet bebyggelse og i områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til:
 - Boligformål
 - Blandet bolig og erhvervsformål
 - Offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- 15 OUE pr. m³ og 10 LE pr. m³ ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.

Desuden beregnes en konsekvenszone, som er det område hvor det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt kan registreres, og hvor ejere og beboere i beboelses bygninger derfor bliver orienteret

Kumulation af lugt

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 300 meter fra følgende:

- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone- eller sommerhusområde.
- Områder i landzonen, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål, offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- Samlet bebyggelse

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 100 meter fra nabobeboelse (beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften).

Geneafstanden skal derfor ikke forøges.

Beregninger

I ansøgningen beregnes en nødvendig geneafstand efter såvel Miljøstyrelsens lugtmodel og FMK-modellen på grundlag af produktionsarealets størrelse i m² i de enkelte staldafsnit og emissionsfaktorerne for de forskellige dyretyper og staldsystemer. Geneafstand korrigeres i forhold til placering af omboende og antal husdyrbrug i nærheden (kumulation).

I ansøgningen er der lavet følgende beregninger:

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Skyggehusevej 1 	0	FMK	135,1	135,1	544,2	Ja
Vester Birk 7 	0	NY	468,4	468,4	1621,8	Ja
V. Birk, Skjern Jorder 	0	NY	662,8	662,8	1234	Ja

Konsekvenszone: 576 m

Rød: Bemærk at genafstanden til byzone er længere end konsekvenszonen.

Den korrigerede geneafstand angiver den maksimale afstand, hvor geneniveauet kan overholdes. Denne skal være mindre end den vægtede gennemsnitsafstand til bebyggelsen, hvilket er overholdt for alle områder.

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveau for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

Beregninger af lugtemissioner fra produktioner

Ansøgt drift								
Staldafsnit								
	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
Stald 1 - Ungdyr	469128	0	186,0	780,0*	0	186,0	780,0*	60
	468014	0	4107,5	17225,0*	0	4107,5	17225,0*	1325
Stald 3 - kalvestald	468028	0	511,5	2145,0*	0	511,5	2145,0*	165
	469127	0	930,0	3900,0*	0	930,0	3900,0*	300
Stald 2 - ny kostald	469126	0	8122,0	34060,0*	0	8122,0	34060,0*	2620
	493870	0	248,0	1040,0*	0	248,0	1040,0*	80
Stald 4 - ungtyre	469217	0	248,0	1040,0*	0	248,0	1040,0*	80
	469132	0	93,0	390,0*	0	93,0	390,0*	30
	469133	0	108,5	455,0*	0	108,5	455,0*	35
Stald 5 ny kviestald	469134	0	434,0	1820,0*	0	434,0	1820,0*	140
Stald 6 - kalvehytter	472170	0	2790,0	11700,0*	0	2790,0	11700,0*	900
ny stald	523454	0	465,0	1950,0*	0	465,0	1950,0*	150
mulige kalveplads								
Sum			18243,5	76505*		18243,5	76505*	

*Lugten kommer fra flexgrupper, hvor den højeste lugt fra hver flexgruppe er valgt.

Nudrift								
Staldafsnit								
Stald 1 - Ungdyr	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	469195	0	4107,5	17225,0	0	4107,5	17225,0	1325
	469193	0	186,0	780,0	0	186,0	780,0	60
Stald 3 - kalvestald	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	469197	0	511,5	2145,0	0	511,5	2145,0	165
Stald 2 - ny kostald	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	469200	0	8122,0	34060,0	0	8122,0	34060,0	2620
	469199	0	930,0	3900,0	0	930,0	3900,0	300
Stald 4 - ungtyre	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	469203	0	248,0	1040,0	0	248,0	1040,0	80
	469201	0	93,0	390,0	0	93,0	390,0	30
Stald 6 - kalvehytter	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	469205	0	434,0	1820,0	0	434,0	1820,0	140
Sum			14632	61360		14632	61360	

Gyllebeholdere nærmere end 300 meter fra beboelse.

Det er et lovkrav, at gyllebeholdere der indeholder husdyrgødning af svin eller kødædende pelsdyr og ligger mindre end 300 m fra nabobebyggelse på etableringstidspunktet, skal være forsynet med fast overdækning. Medmindre de er lovligt etableret før den 1. januar 2007 eller godkendt før 1. januar 2007.

Der ligger ikke beboelser indenfor 300 meter fra husdyrbrugets gyllebeholdere.

Støj og rystelser

Ansøger oplyser:

- Støj

Beskrivelse af støjklender:

Støjklender på husdyrbruget består primært af transport og kørsel med grovfoder. Afhentning af mælk, udkørsel med gylle/dybstrøelse og indkøbt foder kan ske udenfor normal arbejdstid, men ellers foregår arbejdet normalt indenfor dagtimerne. Der må dog beregnes ekstra trafik, også udenfor dagtimerne i forbindelse med spidsbelastningsperioder, typisk ved forårsarbejde og høst. Støjgener er kortvarige og vil være meget lokale.

Driftsperiode:

Der malkes 2 gange i døgnet.

Foder blandes i silohus 1-2 gange om dagen.

Indblæsning/aflæsning af foder til silo sker 1-2 gange pr. uge indendørs.

Indlægning af ensilage sker 5-7 dage / år foregår i dagtimerne, hovedsageligt på hverdage. I spidsbelastningssituationer kan det ske i weekender og udenfor normal arbejdstid.

Gyllekørsel sker primært i forbindelse med forårsarbejdet kan som nævnt under transportafsnittet også forekomme i weekender og udenfor normal arbejdstid.

Vi vurderer, at husdyrbruget ikke vil give anledning til yderligere støjpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre gener for de omkringboende. Endvidere vurderer vi, at projektet, og de medførende aktiviteter, ikke vil påvirke nærmeste fuglebeskyttelsesområde og nærmeste ramsarområde.

- Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Kommunens vurdering:

Støjkilder fra husdyrbruget udgøres primært af intern og ekstern kørsel til og fra husdyrbruget.

Ansøger har oplyst, at støj fra husdyrbruget ikke er et problem for de omkringboende. Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbruget i fremtiden ikke forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af denne miljøgodkendelse.

Der er i miljøgodkendelsen fastsat vilkår om maksimale grænser for støj og rystelser, samt at såfremt der skulle opstå gener fra støj eller rystelser for de omkringboende, og tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal der foretages målinger.

Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støjgener.

Lys

Ansøger oplyser:

Der er almindelig gårdbelysning på ejendommen.

Der er vågelys i staldene om natten. Der vil være tændt lys i staldene i forbindelse med fodring og håndtering af dyr i vinterhalvåret.

Dette ændres ikke i forhold til i dag.

Det vurderes, at husdyrbruget kan drives uden at det medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne.

Kommunens vurdering:

Det vurderes, at lys fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

Fluer og skadedyr

Ansøger oplyser:

Tilstedeværelse af skadedyr på bedriften forbygges ved orden og god hygiejne samt ved at bekæmpe eventuelle problemer så snart de opstår.

Fluer: Flueplager forebygges ved hyppig udmugning.

Rotter: Tilstedeværelsen af rotter forebygges ved orden og hvis der konstateres rotter kontaktes kommunen.

Det vurderes, at med det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr, ikke vil være til gene for de omkringboende.

Kommunens vurdering:

Der er stillet vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse, og at foder skal opbevares, så der ikke opstår risiko for tilhold af rotter m.v. På forlangende skal bekæmpelse af rotter, eller lign. foretages af et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at forebygge og løse et eventuelt opstået problem med skadedyr.

Støv

Ansøger oplyser:

Støvgener kan opstå som støvgener i forbindelse med daglig kørsel samt ved høstarbejde og lign. Støvgener vurderes, primært at være lokalt på ejendommen, og ikke en væsentlig gene for de omkringboende eller trafikanter. Støvgener må påregnes i kortere perioder under høstarbejdet. Det forventes at støvgenerne ikke at stige.

I tørre perioder kan der opstå støvgener ved kørsel på grusveje til ejendommen og mellem markerne, men det vil være af en begrænset og lokal karakter, og forventes ikke at genere omkringboende eller trafikanter.

Det vurderes, at produktionen ikke vil give ophav til yderligere støvgener uden for de nære områder omkring staldene.

Kommunens vurdering:

Det forventes ikke, at husdyrbruget vil give anledning til støvgener for de omkringboende. Der er fastsat vilkår til, at sikre de omkringboende mod støvgener fra husdyrbruget. Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støvgener.

Transport

Kommunen skal i forbindelse med sagsbehandlingen af en miljøgodkendelse vurdere, om til- og frakørsel til bedriften vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende. Generne fra trafik forekommer i forbindelse med til- og frakørsel til bedriften med dyr, foder og husdyrgødning.

Generelt kan der i en miljøgodkendelse stilles vilkår om, at anvende bestemte interne veje samt hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Der kan desuden stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter. Derimod er der ikke i husdyrbrugsloven hjemmel til at fastsætte vilkår for transporten på offentlig vej, samt spørgsmål vedr. belastning af det lokale vejnet. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. (NMK-132-00789 og NMK-132-00839).

Ansøger oplyser:

Ændringen af miljøtilladelsen betyder ikke, at til og frakørslen ændres væsentligt.

Samlet set vil antallet af transporter til og fra ejendommen ligge på samme niveau.

Type	Ansøgt drift	Transportmiddel	Tidsrum **
Husdyrgødning gylle	300	Lastbil	Man-fre.
Dybstrøelse til biogas	30	Lastbil	Man-fre.
Grovfoder	550	Lastbil	Man-fre.
Indkøbt foder	100	Lastbil	Man-fre.
Mælk	182	Lastbil	Varierer
Diesel	10	Lastbil	Man-fre.
Afhentning DAKA	17	Lastbil	varierer
Dyr til og fra ejendommen	15	Lastbil	Man-fre.
Øvrige	30		
Ca. i alt*	1.234		

**Det tilstræbes at ligge transporterne indenfor normal arbejdstid.

Transporter til og fra ejendommen vil primært foregå i dagtimerne.

Ved så- og høsttid vil aktivitetsniveauet mht. og forekomsten af støv og støj være højere end i den øvrige del af året.

Det vurderes, at transporterne ikke er af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende med hensyn til støv, støj, rystelser eller lugt.

Kommunens vurdering:

Ansøgt projekt vil betyde en næsten uændret transport til og fra husdyrbruget.

Døde dyr

Ansøger oplyser, at alle døde dyr bliver opbevaret under kadaverkappe, på befæstet areal, hævet fra jorden og placeret så direkte sollys undgås. DAKA kommer og henter døde dyrene førstkommande hverdag efter ansøger har bedt om afhentning.

Samlet vurdering af påvirkning af nabogener

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte naboer mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)

Forebyggelse og begrænsning af forurening på husdyrbrug skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik herunder renere teknologi, f.eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer.

BAT fastlægges ud fra en overordnet vurdering af, hvad der er teknisk og økonomisk muligt for de forskellige husdyrbrancher. Det er altså ikke den enkelte landmands økonomi, som ligger til grund for kommunens vurdering.

Vurderingen af BAT i §16a miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

Staldindretning

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen

I godkendelser og tilladelser til husdyrbrug med en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal der fastsættes vilkår til opfyldelse af krav til den maksimale ammoniakemission ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Miljøstyrelsen har udmeldt, at kommunerne ikke skal anvende BAT-konklusionerne, med de meget omfattende baggrundsdokumenter, ved fastlæggelse af bedste tilgængelige teknik. I stedet skal kommunerne anvende de regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, der bliver fastsat med henblik på at implementere BAT-konklusionerne. Fra 1. august 2017 er der efter denne model fastsat en række generelle regler om BAT, der skal sikre denne implementering herunder bindende BAT-krav om ammoniakreduktion fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, regler om BAT i forhold til andet end ammoniak, generelle regler om miljøledelse mv.

Kravet til den maksimale emission af NH₃-N pr. år (BAT) omfatter hele husdyrbruget, men kravet til det enkelte staldafsnit afhænger af, om staldafsnittet betragtes som nyt eller eksisterende. Miljøstyrelsen har udarbejdet emissionsgrænseværdier for ammoniak for de fleste typer af eksisterende stalde og nye stalde.

BAT-krav er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen angivet som den maksimale ammoniakemission i kg NH₃-N pr. m² produktionsareal pr. år for de forskellige dyretyper og staldsystemer.

Ringkøbing-Skjern Kommune tager ved fastlæggelsen af BAT-niveauet for husdyrbruget udgangspunkt i disse emissionsgrænseværdier. Fastlæggelsen af BAT-niveauet sker i samarbejde med landmandens konsulent.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

BAT-krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde:

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Stald 1 - Ungdyr	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	1,16
Stald 1 - Ungdyr	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Stald 3 - kalvestald	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Stald 2 - ny kostald	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajeafløb ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	0,89
Stald 2 - ny kostald	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Stald 4 - ungtyre	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Stald 4 - ungtyre	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	1,16
Stald 4 - ungtyre	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
Stald 5 ny kviestald	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Stald 6 - kalvehytter	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
ny stald	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
mulige kalveplads	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

I ansøgningssystemet er der beregnet ammoniaktabet pr. produktion, som er opnåelig ved anvendelse af BAT på husdyrbruget.

Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT					
Produktion	BAT krav Areal (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N / år)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N / år)
(#468014) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	1325 1,16	1	1537		
(#469128) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	60 0,84	1	50		
(#468028) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	165 0,84	1	139		
(#469126) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafføb	2620 0,89	1	2332		
(#469127) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	300 0,84	1	252		
(#469132) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	30 0,84	1	25		
(#469217) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	80 0,89	1	71		
(#493870) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	80 0,84	1	67		
(#469133) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	35 0,84	1	29		
(#469134) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	140 0,84	1	118		
(#472170) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	900 0,84	1	756		
(#523454) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	150 0,84	1	126		

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi er beregnet til 5.502 kg NH₃/år for staldene. Emissionsværdien for opbevaringslagrene er 737 kg NH₃/år.

Det samlede BAT-krav for bedriften er derfor 6.239 kg NH₃/år.

Ammoniakemissionen ved det ansøgte projekt er ifølge ansøgningen 6.261 kg NH₃/år. Den beregnede BAT-emissionsgrænseværdi er således ikke overholdt.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	5502	737	6239
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	5524	737	6261
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	-22
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Nej

Det beregnede emissionsniveau for bedriften overskrider det vejledende emissionsniveau med 22 kg N.

Spaltegulvboksene i stald 4 (ungtyre) er i ansøgt, nudrift og 8-årsdriften indsat som produktionsareal med staldsystemet sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal). Grunden skyldes, at der i HG (ansøgningsystemet) ikke findes en kode for spaltegulvbokse for kvier af malkekvæg. Dette medfører, at BAT ikke er overholdt med 22 kg NH₃-N/år.

Ansøger har undersøgt forskellige virkemidler blandet andet teltoverdækning af gyllebeholder og gylleforsuring. Ansøger har argumenteret for, at det ikke er økonomisk proportionalt at foretage de forskellige ændringer, se nedfor fravalg af BAT.

Ringkøbing-Skjern Kommune har på den baggrund vurderet, i overensstemmelse med Klagenævnets afgørelser om overskridelse på ca. 100 kg N, at de vejledende emissionskrav kan fraviges. Det vil sige, at det vurderes at der ikke er proportionalitet i at kræve at emissionen reduceret med de 22 kg N. BAT-emissionen er således overholdt.

Der er beskrevet følgende vigtigste anvendte virkemidler:

- Staldsystemer
- Vand og energiforbrug
- Opbevaring af husdyrgødning
- Fodring
- Management

Staldindretning

Følgende stalde er indrettet med dyregruppen flexgruppe, Alle kvæg og staldsystemet, Dybstrøelse:

- Stald 1- ungdyr (i en del af stalden)
- Stald 2- ny kostald (i en del af stalden)
- Stald 3- kalvestald
- Stald 4- ungtyre (i en del af stalden)
- Stald 5 ny kviestald
- Stald 6- kalvehytter
- Ny kostald
- Mulig kalveplads (omkring "ny stald").

- Stald 1- ungdyr + stald 4-ungtyre er også indrettet med dyregruppen flexgruppe, Alle kvæg og staldsystemet, sengestald med spalter.
- Stald 2 er også indrettet med dyregruppen flexgruppe, Alle kvæg og staldsystemet fast drænet gulv med skraber og ajlefløb.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte projekt anvender staldteknikker, som er beskrevet i Miljøstyrelsens teknologiblade og som er BAT for husdyrbruget.

Bemærkning

Spaltegulvboksene i stald 4 (ungtyre) er der i nudrift og 8-årsdriften indsat produktionsareal som sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal). Grunden skyldes at der i HG (ansøgningssystemet) ikke findes en kode for spaltegulvbokse for kvier af malkekvæg. I ansøgt drift er der indsat 80 m² som dybstrøelse og 80 m² som sengestald med spalter. Dvs at der i beregningerne er regnet med dobbelt produktionsareal i stald 4. På denne måde vil der kunne vælges frit mellem staldtyperne fremadrettet.

Vand og energiforbrug

Ansøger oplyser:

Vand

- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Energi

- Staldene er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette.
- Udskiftning til LED-belysning er næsten færdig på ejendommen.
- Der er etableret natbelysning.
- Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandeanlæg, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.
- Varmen fra mælkekøleren benyttes til opvarmning af vaskevand samt drikkevand til køerne.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. energi og vand for den type bedrift.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Ansøger oplyser:

- Dybstrøelsen afhentes efter udmugning af biogasanlæg. Dybstrøelsen opbevares derfor ikke i længere tid på møddingspladsen.

- Flydende husdyrgødning opbevares i tætte gylletanke og udbringes på markerne ud fra afgrødens behov på den enkelte mark. Herved optimeres optagelsen af næringsstoffer og udvaskningen af nitrat samt udledningen af fosfor minimeres.
- Der etableres flydelag på gylletankene for at minimere ammoniakemission, flydelaget kontrolleres månedligt og der føres logbog over kontrollen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.
- Årligt efterses tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.
- Der er konstant flydelag på gyllen i de eksisterende tanke, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der er etableret flydelag senest efter 14 dage, forudsat der er gylle i tanken.
- Tankene er tilmeldt de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at de eksisterende tanke hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.

Det vurderes, at husdyrbruget lever op til BAT-kravet for opbevaring af husdyrgødning.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. Opbevaring af husdyrgødning.

Udbringning af husdyrgødning

Ansøger oplyser:

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at:

- Udarbejde mark- og gødningsplaner
- At udbringe husdyrgødning mindre end 200 m fra byområder på weekend- og helligdage
- Anvende lovlige udbringningsmetoder
- Nedfælde gylle på sort jord og i græs mindre end 1000 m fra sårbare naturområder.
- Nedfælde fast husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer
- Overholde harmonikrav (kg N og P pr. ha)
- Etablere efterafgrøder til reduktion af nitratudvaskning i relation til produktionsform
- Ikke at udbringe flydende husdyrgødning på skrånende areal beliggende tættere end 20 m fra overfladevande
- Der skal være en 2 m ubehandlet bræmme langs højt målsatte og naturlige vandløb.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. udbringning af husdyrgødning.

Foder

Ansøgers oplyser:

- Ensilage opbevares i plansiloer med opsamling af overfladevand, hvorved risikoen for forurening af det omkringliggende miljø mindskes. Endvidere reduceres foderspild og foderet holdes renere til fordel for dyrenes velfærd.
- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning. Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring.

Det vurderes, at fodring på husdyrbruget lever op til BAT.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. foder.

Management

Ansøger oplyser:

- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Alt affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
- Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med gylle, brand mv. er beskrevet.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af energi og indkøbt foder.
- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften.
- Produktionsapparatet vedligeholdes jævnligt og der laves eftersyn 1 gang årligt.
- Gylletankene er tilmeldt 10 års beholderkontrol og de efterses årligt for revner og skader.
- Under den daglige arbejdsdag holdes der jævnligt øje med maskiners og installationers tilstand så der kan gribes ind før der sker uheld der kan være til skade for miljøet eller omgivelserne.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. management.

Alternativer og fravalg BAT

Ansøger oplyser:

Fravalg af BAT-virkemidler:

Da beregningerne viser, at kravet til BAT kun mangler 22 kg i at være overholdt på ejendommen er der ikke regnet på andre teknologiske løsninger for at nedsætte ammoniakemissionen fra ejendommen.

Fast overdækning

Fast overdækning af de eksisterende gyllebeholdere er fravalgt, da de årlige omkostninger til overdækning overstiger 100 kr. pr. kg reduceret N, jf. Teknologibladet "Fast overdækning af gyllebeholder".

Gylleforsuring

Gylleforsuring er fravalgt da der er tale om eksisterende stalde, hvor betonen i gyllekummerne ikke er forberedt til gylleforsuring. Desuden afsættes gyllen til biogas.

Vurdering

På baggrund af ovenstående og muligheden i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §25 stk. 5, vurderes det at projektet lever op til lovgivningens krav.

Kommunens vurdering:

Det vurderes, at fravalget af fast overdækning på eksisterende gylletanke, gylleforsuring er velbegrunder, idet det ikke er proportionalitet mellem udgift og reduceret ammoniak. Det vurderes derfor ikke til at være BAT for ansøgte husdyrbrug.

Kommunen vurderer, at ansøgningen lever op til BAT-kravene for denne type af husdyrproduktion. Det er derfor ikke påkrævet at anvende yderligere teknikker.

Alternative løsninger

Ansøger har oplyst, at placeringen af den nye stald på 1440 m² og ny kviestald (stald 5) på 262 m² og mulig kalveplads har været overvejet, men at den valgte placering, anses som værende mest hensigtsmæssig, i forhold til logistik og det omgivende miljø. Alternativet til denne miljøgodkendelse er at beholde den nuværende produktion.

I forhold til det omgivende landskab, naboer og andre interessenter i området, giver den valgte placering, det bedste samlede helhedsindtryk af husdyrbruget efter udvidelsen.

0-alternativ

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, som følge af ansøgte projekt, ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt (se den øvrige del af miljøvurderingen).

Det er endvidere, Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser af 0-alternativet (fastholdelse af konstant produktionsniveau), vil være en begyndende afvikling af produktionen.

Samfundsmæssigt vil 0-alternativet, derfor kunne betyde færre arbejdspladser, dels på slagterierne, men også i virksomheder, såsom vognmænd, foderstoffer m.fl..

Det kan, som følge af 0-alternativ, forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Egenkontrol

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støj- og vibrationskrav er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj og rystelser fra husdyrbruget, er velbegrunderede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra anlægget, er velbegrunderede.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

Udvidelsen af husdyrbruget, samt opførelse af:

- Ny kviestald på 183 m² med 35 m² produktionsarealer (stald 5),
- Ny stald på 1.440 m² med 900 m² produktionsarealer,
- Mulig kalveplads (rundt om "ny stald") på 591 m² med 150 m² produktionsarealer.

kan tillades, idet udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, Kategori 1-, 2- og 3-Natur samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Derudover er det vurderet, at udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

Endvidere er det vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter), eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

Der anvendes den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

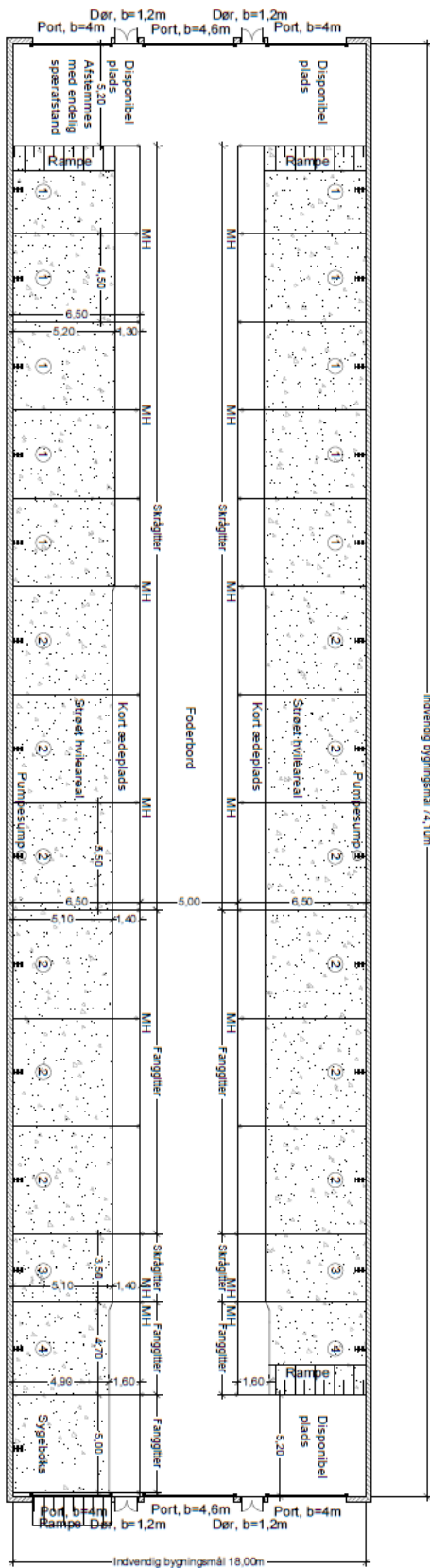
Bilag 1: Bygningsoversigt

Produktionsareal i fremtiden (ikke målfast)

Ny stald

Skitseplan 1:200

Boks	Antal bokse	Dyr	Forventet alder	Antal bokse	Ædelplads	Street areal	Total areal	Areal Klasse
1	10	Kviler	4-6 mdr	8-10 stk	1 pr dyr	23,4m²	29,25m²	100-200kg
2	12	Kviler	7-10 mdr	8-10 stk	1 pr dyr	28,0m²	35,75m²	200-300kg
3	2	Tyre	5-10 mdr	10-12 stk	1 pr dyr	17,8m²	22,75m²	150-300kg
4	2	Tyre	10-15 mdr	10-12 stk	1 pr dyr	23,0m²	30,55m²	300-450kg

MH = Mandhul
 ○ = Vandkop
 □ = Kost

NY UNGDYRSTALD

Bygherre: Adelgaard Jersey
 Adresse: 6800 Sylm
 Byggeadresse: Samme

Sag nr.: B21-200
 Tegningsnr.: B21-200_5k1
 Emne: Skitseplan
 Mål: 1:200
 Fase: Skitseforslag
 Papirformat: A3
 Dato: 26-11-2021

Udarbejdet af: Tillyngtet
 Rådgiver: sv Ingeniør
 Tegnet af: vn Brandrådgiver
 Konstruktor: Tillyngtet
 Arkitekt: Tillyngtet

Udleveret på: 11/11/2021
 Der må ikke makes på tegningen
 Denne tegning må ikke kopieres, overføres eller anvendes til andet formål uden tilladelse
 CVR-Nr.: 30980052

Bilag 2: Gylleledninger

Gylleledninger

Bilag 4: Natur

